

Folketinget
Europaudvalget
Christiansborg
1240 København K

92-gruppen

Sekretariat: Danmarks Naturfredningsforening,
Masnedøgade 20, 2100 København Ø,
Tlf: 39 17 40 32, 39 17 40 33
Faxnummer: 39 17 41 41
Website: www.92grp.dk
E-mail: 92-gruppen@dn.dk
Koordinator: John Nordbo

København, d. 15. juli 2003

Vedr. Doha-runden / WTO's ministerkonference i Cancun

I forbindelse med 92-gruppens foretræde for udvalget d. 18. juli fremsendes hermed en række detaljerede kommentarer til Udenrigsministeriets statusnotat om forhandlingerne forud for WTO's 5. ministerkonference.

Kommentarerne supplerer og uddyber de anbefalinger, som vi tidligere har fremsendt i papiret "Fra Doha til bæredygtig udvikling".

I foretrædet vil vi særligt komme ind på følgende:

- EU's midtvejsreform af landbrugspolitikken vil ikke løse op for hårdknuden i WTO's landbrugsforhandlinger.
- Det bør ikke besluttes at iværksætte forhandlinger i Cancun, der kan komplicere og forsinke forhandlingerne i Doha-runden. Især frarådes forhandlinger om investeringer.
- De rige lande må indfri løfterne om at prioritere hensynet til udviklingslandene i Doha-runden. Bestemmelser om særlig og differentieret behandling af u-lande må præciseres, og problemet i TRIPs-aftalen om adgang til medicin må løses.

Med venlig hilsen

John Nordbo

92-gruppens kommentarer til Udenrigsministeriets notat
”Status for forhandlingerne forud for WTO’s 5. ministerkonference
i Cancún, Mexico den 10.-14. september 2003”¹

I det følgende redegøres for, hvad Danmark efter 92-gruppens opfattelse bør arbejde for i forbindelse med den kommende ministerkonference i WTO. De enkelte emner, som behandles i Udenrigsministeriets statusnotat kommenteres hver for sig og i samme rækkefølge som i notatet.

Indledningsvist skal det bemærkes, at de danske miljø- og ulandsorganisationer, som samarbejder i 92-gruppen, finder, at det er overordentligt vigtigt, at de overskredne tidsfrister vedrørende landbrug, TRIPs/sundhed samt særlig og differentieret behandling af u-lande (SDT) indhentes på Cancun-mødet, således at det er realistisk at afslutte Doha-runden til tiden (1.1.2005).

92-gruppen mener, at EU bærer en stor del af ansvaret for, at der ikke hidtil er lykkedes at opnå kompromis på områder som landbrug og SDT, og at Danmark skal arbejde for reelle indrømmelser fra EU på disse områder.

Handel med landbrugsvarer

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at EU lever op til løftet fra 1994 i WTO’s landbrugsaftale om at medvirke til fundamental reform af handelen med landbrugsvarer mhp. substantielle reduktioner af beskyttelsen. Danmark bør arbejde for:

- en øjeblikkelig afskaffelse eksportstøtte (herunder en entydig regulering af anvendelse af eksportkreditter og fødevarehjælp);
- udfasning af de rige landes direkte landbrugsstøtte (gul og blå boks) i løbet af få år;
- samt eliminering af de rige landes told på u-landenes landbrugsvarer. Kan tolden ikke afskaffes, bør de højeste toldsatser reduceres forholdsmæssigt mere end de laveste.

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at der indføres en ’development box’ i WTO’s landbrugsaftale, så u-landene får mulighed for – også forebyggende - at beskytte

¹ Bilag til Folketingets Europaudvalg nr. 1164, alm. del.

og støtte produktionen af landbrugsafgrøder, som er essentielle for befolkningens fødevareresikkerhed.

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at EU accepterer Harbinsons udkast til modaliteter som udgangspunkt for de videre forhandlinger.

Varehandel (ikke-landbrugsvarer)

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at toldtoppe for u-landsvarer (herunder tekstiler) fjernes samt at todeskalation helt afskaffes.

Handel med tjenesteydelser

92-gruppen mener, at Danmark og EU skal respektere GATS aftalens grundlæggende principper og derfor ophøre med enhver form for forsøg på at presse u-lande til at liberalisere essentielle servicesektorer, som fx vandsektoren.

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for en yderligere åbning for midlertidige personbevægelser (Mode 4) for alle udviklingslande.

Handel og udvikling (generelt)

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde aktivt for, at der i Cancun vedtages en erklæring som præciserer WTOs overordnede mål, så det fremstår klart at fremme af verdenshandelen har fattigdomsreduktion som et erklæret mål.

Handel og udvikling / Implementeringsemnerne, herunder Særlig og Differentieret Behandling (SDT)

92-gruppen mener, at EU's (og USA's) adfærd i forbindelse med forhandlingerne om disse emner har været undergravende for tilliden til det internationale handelssystem. Det fremgår tydeligt af beslutningerne fra Doha, at alle SDT-bestemmelser skal gøres præcise, effektive og operationelle.

92-gruppen mener, at SDT-bestemmelser skal afpasses til landenes udviklingsniveau, og således ikke bestå i tidsbegrænsede undtagelser.

Handel og udvikling / Handelsrelateret teknisk bistand

92-gruppen anerkender og påskønner Danmarks aktive indsats på dette område og mener, at Danmark skal arbejde for at bidrag fra andre medlemslande til teknisk bistand øges, og at det sker i form af additionelle midler, så det ikke bliver på bekostning af direkte fattigdomsorienteret bistand.

Den tekniske bistand skal udover analyse- og forhandlingskapacitet også hjælpe u-landene med at opbygge kapacitet til forbedring af arbejdstager- og miljøbeskyttelse såvel gennem støtte til offentlig regulering og kontrol som via støtte til organisatorisk udvikling af erhvervslivets og civilsamfundets organisationer.

Handel og udvikling / Indsats overfor de mindst udviklede lande

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at det i Cancun aftales, at de rige lande lever op til hidtidige løfter ved at give fuldstændig told- og kvotefri markedsadgang for produkter fra de mindst udviklede lande fra 1.1.2005. Kun våben og ammunition bør være undtaget. EU bør med andre ord også afskaffe alle importbegrænsningerne for ris, bananer og sukker fra de mindst udviklede lande fra 1.1.2005.

Intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPs-aftalen)

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at EU respektere TRIPs-erklæringen fra Doha, som ikke indeholder nogen begrænsning i, hvilke typer af sygdomme der er brug for at sikre billig medicin til samt giver u-landenes regeringer suveræn ret til selv at bestemme, hvorvidt der er grund til at omgå patentreglerne eller ej.

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at TRIPs-aftalen kommer til at understøtte Biodiversitetskonventionen ved, at der i TRIPs-aftalen stilles krav om, at patentansøgere forpligtes til at redegøre for oprindelsen af genetisk materiale og til at dokumentere samtykke og aftale om udbyttedeling med det land/folk, materialet stammer fra.

92-gruppen mener, at Danmark ikke skal arbejde for udvidelse af beskyttelsen af geografiske indikatorer. Geografiske indikatorer er konkurrencebegrænsende og til fordel for de lande/virksomheder, som råder over ressourcer til at opnå og forsvare beskyttelsen.

Handel og miljø

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at forhandlingerne på miljøområdet ikke fører til, at der etableres et hierarki, således at WTO's regler for forrang fremfor de multilaterale miljøkonventioner.

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for forbedret markedsadgang for miljøvenlige varer og tjenesteydelser, såvel produkter der efter deres anvendelsesformål må betegnes som miljøprodukter som produkter, der på baggrund af miljømærker/livscyklusanalyser kan dokumenteres at være mindre miljøbelastende end de fleste tilsvarende produkter.

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at miljødagsordenen for Doha-runden udvides til at omfatte emnerne i paragraf 32 i ministererklæringen, og at forhandlinger på disse områder bør bruges til at indgå en forpligtende aftale om overførsel af renere teknologi fra i- til u-lande. Det er afgørende vigtigt, at strengere miljøkrav ikke på nogen måde får karakter af ny tekniske handelshindringer, og at Danmark derfor bør arbejde for at de rige lande yder modsvarende teknisk bistand for at gøre u-landene i stand til at leve op til kravene og dermed sikres reelle eksportmuligheder.

Tvistbilæggelsessystemet

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at u-landenes muligheder for at benytte WTO's tvistbilæggelsessystem forbedres ved at sikre dem adgang til kvalificeret rådgivning, samt at rige lande skal kunne pålægges at betale begge parter's sagsomkostninger, når de taber WTO-tvister til u-lande.

Anti-dumping og subsidier

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for, at de rige landes muligheder for at misbruge WTO-reglerne om anti-dumping begrænses. Antidumpingtold bør begrænses til si-

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

92-gruppen mener, at Danmark skal arbejde for afskaffelse af subsidier til fiskerierhvervet, der bidrager til overkapacitet eller til overproduktion. Det betyder blandt andet, at statsfinansieret opkøb af fiskerirettigheder i andre lande bør afskaffes. Dette aspekt er ikke med i de af EU fremlagte forslag på området.

Singapore-emnerne (generelt)

92-gruppen mener, at Doha-runden ikke bør kompliceres yderligere ved på dette sene tidspunkt i runden at inddrage emner i forhandlingerne, som er meget komplekse, og som møder betydelig modvilje fra u-landene. Nyttens af forhandlinger om Singapore-emnerne bør derfor vurderes konkret for hvert af emnerne, ligesom det bør overvejes at undlade at lade eventuelle forhandlinger være omfattet af bestemmelsen om 'single undertaking'. Endvidere bør det tages i betragtning, at de fattigste u-lande har meget begrænset forhandlingskapacitet.

Singapore-emnerne / Handel og investeringer

92-gruppen mener, at Danmark ikke bør arbejde for, at der igangsættes nye forhandlinger i WTO-regi om investeringer, dels fordi emnet er meget komplekst, og det derfor kan blive meget vanskeligt at afslutte forhandlingerne inden 1.1.2005, dels fordi der ikke synes at være udsigt til, at forhandlinger kan komme til at omfatte investorers rettigheder såvel som pligter.

Singapore-emnerne / Handel og konkurrence

92-gruppen mener, at Danmark ikke bør arbejde for, at der igangsættes nye forhandlinger i WTO-regi om konkurrence medmindre det på forhånd sikres, at forhandlingerne ikke vil blive brugt til at underminere sårbare sektorer i u-lande. Internationale konkurrenceregler bør således ikke kunne bruges til at tvinge eller lægge pres på u-lande til at give udenlandske selskaber adgang til sektorer som fødevarerforsyningen, uddannelsessystemet eller vandsektoren. Det bør være den nationale udviklingsstrategi, der afgør, om sårbare sektorer åbnes for udenlandsk konkurrence.

(Løbenr. 23365)